

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

Врз основа на член 17 став (4) од Законот за квалитетот на земјоделските производи („Службен весник на Република Македонија“ бр.140/10, 53/11, 55/12 и 106/13), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ВИДОВИТЕ НА ХРАНА ЗА ЖИВОТНИ КОЈА СЕ СТАВА ВО ПРОМЕТ, СТАНДАРДИТЕ ЗА КВАЛИТЕТ, ДОЗВОЛЕНИТЕ КОЛИЧИНИ НА ДОДАТОЦИ ВО ХРАНАТА ЗА ЖИВОТНИ, НАЧИНОТ НА ПАКУВАЊЕ, ОЗНАЧУВАЊЕ, ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ (*)

*Со овој правилник се врши усогласување со Регулативата бр. 767/2009 на Европскиот парламент и на Советот од 13 јули 2009 година за ставање во промет и употреба на храна за животни, со која се изменува Регулативата на Европскиот парламент и Советот бр. 1831/2003, а се отповикува Директивата на Советот бр. 79/373/ЕЕЗ, Директивата на Комисијата бр.80/511/ЕЕЗ, Директивите на Советот бр. 82/471/ЕЕЗ, бр. 83/228/ЕЕЗ, бр. 93/74/ЕЕЗ, бр. 93/113/ЕК и бр. 96/25/ЕС и Одлуката на Комисијата бр. 2004/217/ЕК, CELEX бр. 32009R0767.

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат видовите на храна за животни која се става во промет, стандардите за квалитет, дозволените количини на додатоци во храната за животни, начинот на пакување, означување, транспорт и складирање.

Член 2

Одделни поими употребени во овој правилник, го имаат следното значење:

1. „Кршок од зрна на пченка“ се скршени зрна кои минуваат низ сито со квадратни отвори од 5 mm.
2. „Погачи“ се производи добиени во производството на масло, со пресување (со хидраулична или механичка постапка) од технички подготвено семе, 'ртулци и јатки (мелени, лупени и/или загревани).
3. „Сачми“ се производи добиени при производство на масло со екстракција од технички подготвено (лупено, мелено, загревано и пресувано) семе, 'ркулци и јатки.
4. „Лушпи“ се обвивки на семето на маслодајните култури со помала содржина на масло и протеини и се користат во изработка на смесите.
5. „Сушени растителни производи“ се растенија или нивни делови исушени до степен до кој може да се чуваат без расипување.
6. „Храна за животни од животинско потекло“ се производи кои се добиени со преработка на делови од животни и нивни производи.
7. „Месни брашна“ се производи добиени по пат на сушење и мелење на месо и внатрешни органи, без желудник, црева, пердуви, рогови и копита, со констенлива до темноконстенлива боја, без мирис на запаленост.
8. „Месно-коскени брашна“ се производи добиени со сушење и мелење на месо и коски од животни или нивни мрши, со темноконстенлива боја, без мирис на запаленост својствен за месно-коскено брашно.
9. „Месно-кожно брашно“ е производ добиен со сушење и мелење на месо и делови од кожа пред штавењето, без влакна и без присуство на хром.
10. „Додатоците на храната за животни“ се супстанции кои се додаваат на крмните смеси заради подобрување на хранителната вредност, подобро искористување на храната, зголемување на заштитното делување против болести, како и заради продолжување на нивната трајност, поедноставување на производниот процес во приготвување на крмните смеси и при боењето на животинското месо и јајцата од живина.
11. „Емулгатори“ се супстанции кои овозможуваат потполно мешање на суровите масти во водата.
12. „Премикси“ се производи богати со витамини, минерални материи, аминокиселини и дозволени додатоци, кои се хомогено измешани со носачот.

13. „Производна спецификација“ е документ во кој е опишана технолошката постапка за производство на производот, а во кој е наведен процентот на учеството на основните компоненти во производот и е содржан извештајот од лабораториската анализа на производот.

II. СТАВАЊЕ ВО ПРОМЕТ НА ПОСЕБНИ ВИДОВИ НА ХРАНА ЗА ЖИВОТНИ

1. Видови на храна за животни

Член 3

Храната за животни која што се става во промет во смисла на овој правилник може да биде:

1) Суровини за храна за животни и тоа:

- зрнеста храна (жита, зрна од легуменози и маслодајни растенија);

- храна за животни од прехранбена индустрија:

а) производи и споредни производи од мелничарството;

б) споредни производи на индустријата за скроб;

в) производи и споредни производи на индустријата за алкохол и вриење;

г) производи и споредни производи на индустријата за шеќер и производство на аскорбинска киселина и

д) производи и споредни производи на индустријата за масло (погачи, сачми и лушпи);

- споредни производи од дехидрирана кабаста храна;

- храна за животни од животинско потекло (рибино брашно, брашно од отпадоци добиени при колење и преработка на живината, месно брашно, месно-коскено брашно, месно-кожно брашно, крвно брашно, плазма, брашно од црн дроб, маст и рибино масло, полномасно и обрано млеко, сурутка, албумини и казеин);

- храна за животни со додаток на непротеински азотни соединенија и

- минерална храна за животни;

2) Додатоци на храната за животни;

3) Мешана храна за животни и тоа:

- премикси;

- потполни крмни смеси и тоа:

а) потполни крмни смеси за исхрана на свињи;

б) потполни крмни смеси за исхрана на говеда;

в) потполни крмни смеси за исхрана на живина;

г) потполни крмни смеси за исхрана на овци;

ѓ) потполни крмни смеси за исхрана на кози;

е) потполни крмна смеша за исхрана на куникули;

ж) потполни крмни смеси за исхрана на коњи;

з) потполни крмни смеси за исхрана на риби и

с) потполни крмни смеси за исхрана на домашни миленици (кучиња и мачки);

- дополнителни крмни смеси и тоа:

а) дополнителни крмни смеси за исхрана на свињи;

б) дополнителни крмни смеси за исхрана на говеда;

в) дополнителни крмни смеси за исхрана на живина и

г) дополнителни крмни смеси за исхрана на овци.

2. Ставање во промет на суровини за храна на животни

2.1. Зрнеста храна

Член 4

Житата кои се ставаат во промет како храна за животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет и тоа:

1. Изгледот и бојата да се карактеристични за видот и подвидот на житната култура;
2. Зрното треба да биде здраво, зрело, со карактеристичен мирис и вкус својствен за видот, без мувла, не заразено од болести и штетници и не треба да содржи штетни примеси повеќе од дозволеното;
3. Максимално дозволено присуство на примеси е 3% и тоа:
 - 1 % неоргански примеси кои не се штетни по здравјето на животните; и
 - 2 % други органски примеси (делови од стебленца, лисја, зрна од други растенија) од кои максималното дозволено присуство на какол е до 0,4%, а максималното присуство на зрна на плевели кои се штетни по здравјето на домашните животни (*Lolium temulentum*, *Lolium remotum* и *Datura stramonium*) е до 0,1%;
4. Потемно обоените зрна и ртулци да не бидат повеќе од 3%, од кои може да има до 0,3% мувлосани зрна;
5. Зрната оштетени од штетници во складиштата да не бидат повеќе од 4%, без присуство на живи инсекти;
6. Скршените, неразвиените, штурите и изртените зрна да не бидат повеќе од 5%, од кои се дозволени до 0,2% изгорени зрна;
7. Зрната не треба да имаат мирис и вкус на штетници од складиштата, мувли, семиња од плевели, гламници, други примеси, средства за заштита на растенијата и сузбивање на складишните штетници; и
8. Примесите од семињата на други житни растенија не треба да бидат повеќе од 5%.

Член 5

(1) Житата кои се ставаат во промет како храна за животни во однос на хектолитарската маса и влага треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на житно растение	Опис на видот	Хектолитарска маса, цело зрно, минимум	Влага најмногу %
1	Пченка	Зрно од пченка (<i>Zea mays</i>)	650 kg/m ³	до 14
2	Пченица	Зрна од пченица (<i>Triticum vulgare</i> , <i>Triticum durum</i> , <i>Triticum turgidum</i>)	680 kg/m ³	до 14
3	Тритикале	Зрна од <i>Triticale</i>	680 kg/m ³	до 14
4	Рж	Зрна од рж (<i>Secale cereale</i>)	600 kg/m ³	до 14
5	Јачмен	Зрна од јачмен (<i>Hordeum sativum</i>)	600 kg/m ³	до 14
6	Овес	Зрна од овес (<i>Avena sativa</i>)	500 kg/m ³	до 14
7	Сирак	Зрна од сирак (<i>Andropogon sorghum californicum</i>) со најмногу 1% танини	600 kg/m ³	до 14
8	Ориз	Цели и искршени зрна од лупен ориз (<i>Oryza sativa</i>) со најмалку 93% лупени зрна	350 kg/m ³	до 14
9	Просо	Зрна од просо (<i>Panicum miliaceum</i>)	650 kg/m ³	до 14
10	Скршени зрна од жита	Споредни производи добиени при комбајнирање, вршење и припрема на житата	-	до 14
11	Прекрупа на жита	Здробени и иситнети зрна од жита со најмалку 53% скроб	-	до 14

(2) Житата кои се ставаат во промет како храна за животни во однос на хемискиот состав на житата треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на жито	Сурови протеини најмалку %	Сурова маст најмалку %	Сурово влакно до %	Пепел до %	БЕМ најмалку %	Каротин mg/kg
1	Пченка, жолта	7.0	2.0	2.2	1.3	71.2	2
2	Пченица	10.0	1.5	2.8	2.0	68.7	1
3	Тритикале	11.0	1.5	1.7	1.7	68.0	-
4	Рж	11.0	1.5	2.8	2.1	67.0	-
5	Јачмен	10.0	1.5	4.8	2.4	65.8	-
6	Овес	10.0	3.0	10.1	3.9	57.8	1
7	Сирак	10.0	2.0	2.0	1.7	68.9	-
8	Ориз	8.5	1.0	10.0	4.4	62.9	-
9	Просо	10.5	2.5	6.3	3.1	62.0	1

Член 6

(1) Пченката која се става во промет како храна за животни во зависност од нејзините својства може да се распореди во една од следните класи

Други својства на пченката за исхрана на животни	КЛАСА				
	I	II	III	IV	V
А) Примеси од надворешно потекло					
- примеси од неорганско потекло	-	0.50	1	1	2
- штетни примеси (семе од отровни растенија)	-	0.50	1	1	1
- нечистотии од органско потекло	1	1	1	2	3
Б) оштетени зрна, %					
- скршени зрна	2	3	4	8	11
- оштетени зрна (расипани, мувлосани, изгрицкани и сл.)	1	1.50	2	2.50	3
- зрна оштетени при сушење	0	0.50	1	1.50	2
Вкупна содржина на примеси од страно потекло и оштетени зрна во %	4	7	10	16	22

храна за животни треба да ги исполнува следните стандарди за квалитет и тоа:

- зрното во класот да е здраво и без видливи знаци на мувла;
- максимална дозволена содржина на влага во зрното да биде до 14%; и
- соодносот на зрното и кочанот да биде најмалку 72:28.

Член 7

Легуменозните зрна кои се ставаат во промет како храна на животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет и тоа:

1. Бојата да е својствена за видот, подвидот и сортата;
2. Максимална дозволена содржина на влага во зрното да биде до 13%;
3. Содржината на примеси да не биде повеќе од 5%, од кои:

а) најмногу до 1% неоргански примеси (земја, песок, прашина и др.);

б) најмногу до 0,5% штетни примеси (семе од отровни и штетни растенија) и

в) најмногу до 3,5% други примеси (органски соединенија, семе од диви растенија и друго);

4. Вкупната содржина на оштетени, неразвиени, празни и изртени зрна да не биде повеќе од 8%;

5. Да не содржанат семе од свиларка (*Cuscuta* sp.) и

6. Примесите на зрна од други легуминозни растенија не треба да бидат поголеми од 10%.

Член 8

Легуминозните зрна кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид легуменози	Опис	Сурови протеини најмалку %	Сурова маст најмалку %	Влага %	Сурово влакно до %	Пепел до %	Активност на уреаза N/g/min	Каротин најмалку Mg/kg
1	Грашок	Зрна од грашок за хумана исхрана и сточен грашок (<i>Pisum sativum</i> , <i>Pisum arvense</i>)	22	1	12	7	3.5	-	2
2	Боб	Зрна од боб од видот (<i>Vicia faba</i>)	25	1	12	9	6	-	-
3	Граорица	Зрна од граорица (<i>Vicia sativa</i> , <i>Vicia panonica</i> , <i>Vicia villosa</i>)	27	1.5	11	6.5	3.5	-	3
4	Соја	Термички обработено зрно од соја (<i>Glycine hispida</i>)	38	18	12	5	6	0.50	1
5	Гуар	Термички обработено зрно од гуар (<i>Cyamopsis psoraleoides</i>)	40	5	12	15	-	-	-
6	Лупина блага	Зрна од лупина (<i>Lupinus luteus</i> , <i>Lupinus angustifolius</i> , <i>Lupinus albus</i>)	37	10	12	11	3.5	-	1
7	Грав	Зрна од грав (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	22	1.5	12	4	3.6	-	-
8	Лека	Зрна од лека (<i>Lens esculenta</i>)	26	1.3	12	4	3.5	-	-
9	Наут	Зрна од наут (<i>Cicer arietinum</i>)	18	4	14	5	5	-	-

Член 9

Зрната од маслодајните растенија кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на маслодајно растение	опис	Сурови протеини најмалку %	Сурова маст најмалку %	Влага %	Сурово влакно до %	Пепел до %
1	Афион	Зрна од афион (<i>Papaver somniferum</i>)	19	44	8	5	6.5
2	Какао	Зрна од какао (<i>Theobroma cacao</i>)	23	16	8	5	6
3	Кикирики	Зрна од кикирики (<i>Arachis hypogea</i>)	31	42	8	7	3
4	Коноп	Семе од коноп (<i>Cannabis sativa</i>)	20	15	10	26	10
5	Лен	Семе од лен (<i>Linum usitatissimum</i>)	23	37	8	6	4
6	Маслодајна репка	Семе од маслодајна репка (<i>Brassica</i> sp.)	20	44	8	6.5	4
7	Памук	Зрна од памук (<i>Gossypium</i> sp.)	22	20	8	24	5
8	Сусам	Зрна од сусам (<i>Sesamum indicum</i>)	20	46	8	7	6.8
9	Сончоглед	Семе од сончоглед (<i>Helianthus annuus</i>)	15	33	8	30	4
10	Тиква	Семки од тиква (<i>Cucurbita maxima</i> , <i>Cucurbita melanosperma</i> , <i>Cucurbita moschata</i> и др.)	17	19	48	9	2

2.2 Храна за животни од прехранбена индустрија

Член 10

(1) Производите и споредните производи од мелничарството кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет

Реден број	Вид на производи и споредни производи	Опис	Сурови протеини најмалку %	Сурови влакна до %	Влага најмалку до %	Сурови најмалку %	Сурово калорис најмалку %	Пепел најмалку %	Пепел нараста од вода до HCl најмалку %
1	Пченично кромно брашно	Производ добиен со мелење на пченица. Боја светло кафена до темнокоричава, жолта без горчив мир, соопштена температура и киселост 0,05% од масата до поминува низ сито со квадратни отвори од 1mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори од 2mm.	14	-	14	30	6	3,5	0,25
2	Пченични трици	Производ добиен со мелење на пченица подготвеноста на брашното и триците се состои од престојно од обилките на зрното и од деловите на ендоспермот. Бојата е белина на бојата од пченичната зрна – светло кафена, не е горчива. 50% од масата поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 1,0 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm. Содржи несортирани примеси до 0,5%, и органоли до 0,4%.	14 II	-	14	-	11	5,3	0,25
3	Пченични ртупци	Производ добиен со издвојување на ртупци од пченица со приложување на брашно. Содржи престојно од ртупци – светло брашно и трици со светло жолта боја и мирис сличен на мирисот од пченицата.	25	7	12	-	3,50	4,4	0,25
4	Пченични кромно брашно	Производ добиен со мелење на пченичната зрна со ситно жолта боја, мирис сличен на пченичната зрна, без горчив мир и издвојување температура.	7,5	-	13	58	5	1,3	0,25
5	Пченични трици	Производ добиен при производството на пченично кромно брашно. Состои од обилките на пченичното зрно.	9	-	13	-	10,00	2,50	0,25
6	Пченични ртупци	Производ добиен со издвојување на ртупци од пченичното зрно, состојбен од ртупци и делови на обилките на зрното и ендоспермот.	12	12	12	-	8	4	0,25
7	Ромно кромно брашно	Производ добиен со мелење на зрна од ром, со светло кафена боја; 50% од масата поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина 2mm.	-	-	13	30	5	6	0,25
8	Ромни трици	Производ добиен со мелење на зрна од ром, со издвојување на брашното и триците. Состои од престојно од обилките на зрното и делови на ендоспермот, со светло кафеава до жолтеникава боја.	12	-	13	-	11	6	0,25
9	Оризани трици	Производ добиен по пулпата на оризот. Состои од обилките на зрното и делови на ендоспермот, боја тил, акурен и мирисот со карактеристичен за мелничарите оризани зрна.	10	5,9	13	-	13	10	1,70
10	Нисови оризани трици	Производ добиен од оризово зрно ново под точка 10, но од него е издвојени сурови миса.	13	8	12	-	16	12	1,70

(2) Производите од став (1) на овој член не треба да содржат мувла, семе од плевели и гламници.

Член 11

Споредните производи на индустријата за скроб кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на производи и споредни производи	Опис	Сурови протеини најмалку %	Сурова маст до %	Влага до %	Сурово апакно до %	Пепел до %	Пепел нерастворлив во HCl до %	Каротин нјмалку Mg/kg
1	Пченкарен глутен I	Производ добиен при производство на пченкарен скроб, составен од пченкарен глутен, скроб и обвивки од зрно; боја светложолта; мирис својствен за јарма; вкус умерено киселкаст	60	1.9	13	3	2	0.50	44
2	Пченкарен глутен II	Производ добиен при производство на пченкарен скроб, составен од пченкарен глутен, скроб и обвивки од зрно; боја светложолта; мирис својствен за јарма; вкус умерено киселкаст	40	1.9	13	3.5	3	0.50	-
3	Пченкарно глутенско брашно	Производ добиен при производство на пченкарен скроб; составен од пченкарен глутен, скроб и обвивки од зрно со поголемо присуство на ситни трици; боја светложолта; мирис својствен за јарма; вкус умерено киселкаст	20	1.9	13	10	6	-	15
4	Пченкарна дрождина	Производ добиен при производство на пченкарен скроб со мешање на глутен, крупни и ситни трици, сечки или погачи од пченкарни трици и екстракти од квасање	17	-	13	15	6	-	-
5	Пченкарна дрождина со пченкарен екстракт	Производ добиен при производство на пченкарен скроб со мешање на пченкарни трици, пченкарен екстракт и погача од пченкарни трици; боја светлокастенлива и мирис својствен на пченкарниот екстракт; со слаба кисел вкус	14	-	13	15	6	-	-
6	Пченичен глутен	Производ добиен при производство на пченичен скроб; составен претежно од пченичен глутен со мало количество на обвивки и скробно зрно; боја кастенлива; мирис својствен на пченична јарма	60	2	12	3	2	0.50	-
7	Пченично глутенско брашно	Производ како под точка 6 но со повеќе скроб; органолептичните особини како под број 6	15	-	13	-	-	-	-

Член 12

Производите и споредните производи на индустријата за алкохол и вриење кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на производи и споредни производи	Опис	Сурови протеини најмалку %	Сурова маст до %	Влага до %	Сурово влакно до %	Пепел до %	Пепел нерастворлив во HCl до %
1	Исушен крмен квасец (Torula)	Производ добиен со размножување на квасни габички (Torula sp.) на различни подлоги; со светложолта до светлосива боја и мирис својствен за квасецот	44	2	10	2	9	1.10
2	Исушен крмен квасец (Saccharomyces) I квалитет	Производ добиен со размножување на квасни габички на различни подлоги (Saccharomyces); со светложолта до светлосива боја и мирис својствен за квасецот	48	3.5	10	2	9	1
3	Исушен крмен квасец (Saccharomyces) II квалитет	Производ добиен со размножување на квасни габички (Saccharomyces) во процес на постојано алкохолно вриење со светложолта до темносива боја и мирис својствен за квасецот	40	-	10	2	9	1
4	Исушен пивски квасец (Saccharomyces)	Производ добиен при производство на пиво со процедување по ферментацијата, составен од габички на пивски квасец (Saccharomyces sp.) остатоци од подлогата и производи на ферментацијата; боја од сива до црносива	44	-	11	1	10	-
5	Исушен пивски троп (требер)	Производ добиен како остаток при производство на пиво, составен е од јачменов слад и зрна од жито; со светлокостенлива боја и мирис на жито употребено за производство на пиво	20	-	12	20	6	-
6	Јачменови сладни ркулци	Производ добиен со издвојување на ркулци од сладот при производство на пиво, со светлокостенлива до темнокостенлива боја и без мирис на гнилеж	20	-	12	19	6	-
7	Исушен троп	Производ добиен со сушење на остатоци при производството на алкохол од сировини богати со скроб (жито, компир и др.); бојата, мирисот и вкусот се својствени за сировината од која е добиен тропот; страни примеси до 2%	-	-	12	-	-	-
8	Впарен меласен троп (винаса)	Производ добиен со впарување на остатоците при производство на алкохол и пекарски квасец од меласа (во пепелот 8% на калиум)	15	-	35	-	22	-

Член 13

Производите и споредните производи на индустријата за шеќер и производство на аскорбинска киселина кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на производи и споредни производи	Опис	Влага до %	Сахароза најмалку %	Пепел %	Сурови протеини најмалку %	Сурово влакно до %	Пепел нерастворлив во HCl до %	РН
1	Суви резанки од шеќерна репа	Исушени и изпужени резанки од шеќерна репа, без мирис на киселина, мувла и гнилеж	12	-	7	8	21	2.50	-
2	Суви меласирани резанки од шеќерна репа	Исушени резанки од шеќерна репа со додаток на меласа, со мирис и вкус на меласа	14	14	8	8.5	13	2.50	-
3	Меласа од шеќерна репа	Производ добиен од индустријата за шеќер, со вискозна конзистенција; жолта до темнокафена боја	21.5	-	10.5	7.5	-	-	-
4	Шеќер, бел	Основен производ на индустријата за шеќер, со бела боја и кристална структура	1.0	-	-	-	-	-	-
5	Lug L сорбоза	Впарен остаток при производство на витамин Ц од кристална Д глюкоза добиена со ензимска хидролиза на скроб, со темно костенлива боја и пријатен мирис	14	53	-			-	4.0 - 4.80

Член 14

(1) Производи и споредни производи на индустријата за масло кои се користат како храна за животни се погачи, сачми и лушпи.

(2) Погачите и сачмите од став (1) на овој член кои се ставаат во промет како храна на животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет и тоа:

- мирисот да е карактеристичен на суровината од која се произведуваат;

- да немаат мирис на гнилеж или на растворувачот со кој е вршена екстракцијата, како и да не се запалени и

- да не содржат повеќе од 1% вкупни примеси, но доколку примесите се од излупени кикиритки содржината на вкупните примеси треба да биде најмногу до 2%.

Член 15

Погачите и сачмите од член 14 став (1) од овој правилник кои се ставаат во промет како храна за животни во зависност од видот треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на производи и споредни производи	Опис	Сурови протеини најмалку %	Влага до %	Сурово влакно до %	Сурова маст до %	Пепел до %	Дејство на уреаза mg N/g/min
1	Погачи од соја	Производ добиен со пресување на семе од соја (<i>Glycine hispida</i>), со светложолта до светлокостенлива боја. Од вкупното количество на протеини 15% треба да бидат растворливи во вода	40	12	8	5	6	0.50
2	Сачма од излупено зрно од соја I квалитет	Производ добиен со екстракција на излупено и термички обработено зрно од соја (<i>Glycine hispida</i>), со светложолта до светлокостенлива боја	48	12	5	2	6	0.50
3	Сачма од делумно излупено зрно од соја I квалитет	Производ добиен со екстракција на термички обработено зрно од соја (<i>Glycine hispida</i>), со светложолта до светлокостенлива боја. Од вкупното количество на протеини 15% треба да бидат растворливи во вода	44	12	7	2	7	0.50
4	Сачма од неизлупено семе од соја II квалитет	Производ добиен со екстракција на термички обработено зрно од соја (<i>Glycine hispida</i>)	40	12	9	2	8	0.50
5	Погача од излупено семе од сончоглед	Производ добиен со пресување на излупено семе од сончоглед (<i>Heliantus annus</i>), со сива до темносива боја	38	12	16	5	8	-
6	Погача од делумно излупено семе од сончоглед	Производ добиен со пресување на делумно излупено семе од сончоглед (<i>Heliantus annus</i>), со сива до темносива боја	27	12	27	7	6	-
7	Сачма од излупено семе од сончоглед	Производ добиен со екстракција на целосно излупено семе од сончоглед; боја костенлива до сивокостенлива	44	12	10	4	8	-
8	Сачма од делумно излупено семе од сончоглед	Производ добиен со екстракција на делумно излупено семе од сончоглед (<i>Heliantus annus</i>)	33	12	18	2	8	-
9	Сачма од неизлупено семе од сончоглед	Производ добиен со екстракција на неизлупено семе од сончоглед (<i>Heliantus annus</i>)	24	12	25	4	8	-

10	Погача од маслодајна репа	Производ добиен со пресување на семе од маслодајна репа (<i>Brassica napus oleifera</i> , <i>Brassica napus L. var. glauca</i>) и репка огришлица (<i>Brassica rapa oleifera</i>); боја зелено жолта; ботаничка чистота најмалку 94%	27	12	12	7	8	-
11	Сачма од маслодајна репа	Производ добиен со екстракција на маслодајна репа со намален удел на глюкоинолат до 30 mmol/kg. Ботаничка чистота најмалку 94%	34	12	12	2	9	-
12	Погача од семе од тиква	Производ добиен со пресување на излупено семе од тиква (<i>Cucurbita maxima</i> , <i>Cucurbita melanosperma</i> , <i>Cucurbita moshata</i> и др.)	49	12	7	5	8	-
13	Сачма од семе од тиква	Производ добиен со екстракција на излупено и делумно излупено семе од тиква	45	12	14	4	9	-
14	Погача од излупено семе од кикирики	Производ добиен со пресување на излупено семе од кикиритки (<i>Arachis hypogea</i>)	45	12	8	5	5	-
15	Погача од делумно излупено семе од тиква	Производ добиен со пресување на делумно излупено семе од кикиритки	37	12	16	5	5,8	-
16	Сачма од излупени кикирики	Производ добиен со екстракција на масло од излупено семе од кикиритки	48	12	8	2	7,2	-
17	Сачма од делумно излупени кикирики	Производ добиен со екстракција на масло од делумно излупено семе од кикиритки	40	12	16	2	5	-
18	Погача од семе од памук	Производ добиен со пресување на јатките од памуковото семе (<i>Gossypium vitifolium</i> , <i>Gossypium hirsutum</i>) боја жолта до зеленкасто кафена, со најмногу 1200 mg/kg госипол	40	12	13	5	6	-
19	Погача од делумно излупено семе од памук	Производ добиен со пресување на делумно излупено семе од памук	32	12	22	5	6	-
20	Сачма од семе од памук	Производ добиен со екстракција на масло од излупено семе од памук, со најмногу 1200 mg/kg госипол	41	12	13,5	4	5,5	-
21	Сачма од делумно излупено семе од памук	Производ добиен со екстракција на масло од делумно излупено семе од памук, со најмногу 1200 mg/kg госипол	34	12	23	4	6,5	-

22	Сачма од неизлупено семе од памук	Производ добиен со екстракција на масло од неизлупено семе од памук, со најмногу 1200 mg/kg госипол	25	12	30	6	5.0	-
23	Погача од семе од лен	Производ добиен со пресување на семе од лен (<i>Linum usitatissimum</i>) со светложолта до светлокостенлива боја; ботаничка чистота 93%	31	12	9	5	7	-
24	Сачма од семе од лен	Производ добиен со екстракција на семе од лен со светложолта до светлокостенлива боја. Содржина на примеси најмногу 7%; ботаничка чистота 93%	33	12	9	2	6	-
25	Погача од пченкарни ркулци добиени со влажна постапка	Производ добиен со пресување на пченкарни ркулци (<i>Zea mays</i>) со влажна постапка при производство на скроб. Содржи делови од ендоспермот и лушпата; боја	18	12	8	4	3	-
26	Погача од пченкарни ркулци добиени со сува постапка	Производ добиен со пресување на изртени пченкарни ркулци со сува постапка во присуство на остатоци од ендоспермот и лушпата; боја жолтокостенлива, содржи 35% скроб	10	12	7	4	8	-
27	Сачма од пченкарни ркулци добиени со влажна постапка	Производ добиен со екстракција на пченкарни ркулци со влажна постапка; боја жолтокостенлива	19	12	9	2	3	-
28	Сачма од пченкарни ркулци добиени со сува постапка	Производ добиен со екстракција на пченкарни ркулци со сува постапка; содржи 35% скроб	11	12	8	2	4	-
29	Погача од семе од афион	Производ добиен со пресување на семе од афион (<i>Papaver rhoeas</i>); боја сива до костенлива	35	12	15	5	11	-
30	Сачма од семе од афион	Производ добиен со екстракција на семе од афион (<i>Papaver rhoeas</i>)	38	12	16.5	4	12.5	-
31	Погача од семе од сусам	добиен со пресување на сусамово семе (<i>Sesamum indicum</i>), со светложолта боја	38	12	6.5	5	11	-
32	Сачма од семе од сусам	Производ добиен со екстракција на сусамово семе (<i>Sesamum indicum</i>), со светложолта боја	40	12	6.5	2	11	-
33	Сачма од пченични ркулци	Производ добиен со екстракција на пченични ркулци	25	12	-	-	6	-

2.3 Споредни производи од дехидрирана кабаста храна

Член 16

Сушените растителни производи кои се ставаат во промет како храна за животните треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден Бр.	Видови на растителни производи	Опис	Сурови Протеини најмалку %	Влага до %	Сурово Влакно до %	Сурова Маст до %	Пепел до %	Каротин Најмалку mg/kg
1	Брашно од листови на луцерка I квалитет	Производ добиен со сушење и мелење на лисјата од млада луцерка (<i>Medicago sativa</i>) со умерено присуство на стебленца, стабилизирани со антиоксиданс; боја светлозелена. Иситнетост таква што 94% од брашното поминува низ сито со квадратни отвори со големина 1.6 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm.	20	10	20	3.5	11	123
2	Брашно од луцерка I квалитет	Производ добиен со вештачко сушење и мелење на стеблата и лисјата од млада луцерка (<i>Medicago sativa</i>); боја светлозелена, без страни мириси. Иситнетост тшто 94% од брашното по аква минува низ сито со квадратни отвори со големина 1.6 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm. Содржината на примесите од другите растенија кои растеле со луцерката може да биде најмногу 10%.	17	10	24	3	10	110
3	Брашно од луцерка II квалитет	Производ добиен со мелење на природно исушено сено од луцерка, боја светлозелена до зеленожолта; иситнетост како под точка 1. Содржина на примеси од други растенија кои растеле со луцерката до 10 %.	15	12	26	2.5	9	63
4	Груба фракција на исушена луцерка III квалитет	Производ добиен со мелење на стеблата од луцерка, со жолтокостенлива боја	14	10	30	2	9	45

5	Брашно од трева	Производ добиен со сушење и мелење на млади треви кои заедно растеле. Боја светложелена, иситнетост како под број 1.	14	12	22	3.5	13	140
6	Тапиока (Manioka; Cassava)	Сушени и претходно измиеени производи од кртоли (брашно од маниока, пелети и др.). Боја сива до сиво кафена со најмалку 70% скроб	1	14	5	1.3	2.1	-
7	Сушена Комина од грозје	Производ добиен со сушење на остатокот добиен при преработката на грозјето во вино. Боја костенлива	10	10	24	8	9	-
8	Брашно од грашок	Производ добиен со сушење на растение од грашок заедно со плодовите; боја светложелена до светлокостенлива	14	10	26	1.6	4	-
9	Брашно од растение од грашок	Производ добиен со сушење и мелење на грашокот по издвојување на зрната. Боја светложелена до светлокостенлива со најмалку 30% безазотни екстрактивни материи	12	12	30	2.5	7.6	-
10	Брашно од растение од соја	Производ добиен со сушење и мелење на стеблото, листовите и плодовите од зеленото растение на соја; боја зелена до темнозелена	15	12	25	5.4	13	-
11	Брашно од крмен келѝ	Производ добиен со сушење и мелење на младо растение од крмен келѝ; боја зелена до темнозелена	15	12	24	4.5	15	-
12	Желада, дабов	Производ добиен од исушен дабов жалада, со лушпа	5.8	12	12	2.5	4.5	-
13	Желада, буков	Производ добиен од исушен буков жалада, со лушпа	13	12	16	4	25	-

2.4 Храна за животни од животинско потекло

Член 17

(1) Рибиното брашно кое претставува производ добиен со сушење и мелење на риби и делови од риби треба да ги исполнува следните стандарди за квалитет и тоа:

- бојата да биде костенлива до темнокостенлива;

- да има мирис на риба без запаленост; и

- иситнетоста треба да биде таква што 90% од брашното да има поминато низ сито со квадратни отвори со големина од 1.6 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm.

(2) Рибиното брашно од став (1) на овој член во зависност од составот треба да ги исполнува следните стандарди за квалитет:

Опис на производот	Влага до %	Хемиски состав, % од сувата материја				Пепел нерастаорлив во HCl	NaCl до %
		Сурови протеини	Сурова маст	Пепел	Сурово влакно		
1. Рибино брашно (>60% суров протеин и до 3% сурова маст)	10	65.5	2.0	28.0	0	2.2	4
2. Рибино брашно (>60% суров протеин и од 3 до 7% сурова маст)	10	64.5	6.5	25.5	0	2.2	4
3. Рибино брашно (>65% суров протеин и до 3% сурова маст)	10	71.0	2.0	25.5	0	2.2	4
4. Рибино брашно (>65% суров протеин и од 3 до 7% сурова маст)	10	69.0	6.5	22.0	0	2.2	4
5. Рибино брашно (>65% суров протеин и над 7% сурова маст)	10	70.0	13.5	16.5	0	2.2	4
6. Рибино брашно (>67% суров протеин и до 3% сурова маст)	10	73.5	2.0	21.0	0	2.2	4
7. Рибино брашно (>67% суров протеин и од 3 до 7% сурова маст)	10	73.5	6.5	19.0	0	2.2	4
8. Рибино брашно (>67% суров протеин и над 7% сурова маст)	10	73.5	9.5	16.0	0	2.2	4
9. Рибино брашно од харинга, Норвешка	8	79.0	11.5	9.5	0	2.2	2.5
10. Рибино брашно од харинга, Норвешка	8	75.0	11.0	14.0	0	2.2	2.5
11. Рибино брашно од харинга, Данска	8	78.0	11.0	11.0	0	2.2	2.5

Член 18

(1) Брашното од отпадоци добиени при колење и преработка на месо од живина кое се става во промет како храна за животни треба да ги исполнува следните стандарди за квалитет:

Реден број	Производ	Влага во %	Хемиски состав, % од сувата материја				NaCl до %
			Сурови протеини	Сурова маст	Пепел	Сурово влакно	
1	Хидролизиран пердув	10	86	6	2	0	-
2	Живинско брашно од кланични отпадоци, без пердув	10	71	7	18	1.5	2
3	Живинско брашно од кланични отпадоци со висока застапеност на маст	10	64	23	11	0.5	2

(2) Производите добиени од отпадоците од живина од став (1) на овој член треба да бидат така иситнети така што 95% од нив да имаат поминато низ сито со квадратни отвори со големина од 1.6 mm, а остатокот да има поминато низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm.

Член 19

(1) Месните брашна, месно-коскените брашна и месно-кожното брашно кои се ставаат во промет како храна на животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Производ	Влага до %	Хемиски состав, % од сувата материја				NaCl до %
			Сурови протеини	Сурова маст	пепел	Сурово влакно	
1	Месно брашно	10	63	8.5	25.5	-	4
2	Месно брашно со намалена застапеност на масти	10	66	4.5	25	-	4
3	Месно брашно со зголемена застапеност на масти	10	62	10.5	20.5	-	4
4	Месно брашно со зголемена застапеност на масти 2	10	68	11.5	16.5	0.5	4
5	Месно брашно со зголемена застапеност на масти 3	10	61	15	20	-	4
6	Месно-коскено брашно	10	52	11	34.5	-	-
7	Месно-коскено брашно со висока застапеност на масти	10	46	22	32.5	-	-
8	Месно-кожно брашно	10	86	8	5	-	4

(2) Иситнетоста на месното брашно, месно-коскено брашно и месно-кожното брашно од став (1) на овој член треба да биде таква да 95% од масата да има поминато низ сито со квадратни отвори од 1.6 mm, а остатокот да низ сито со квадратни отвори од 4 mm.

Член 20

Крвното брашно, плазмата, брашното од црн дроб кои се употребуваат за исхрана на животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	производ	Влага до %	Хемиски состав, % од сувата материја				NaCl
			Сурови протеини	Сурова маст	пепел	Сурово влакно	
1	Крвно брашно	10	94	1	4.5	-	-
2	Плазма, свинска	10	70	-	-	-	
3	Брашно од црн дроб	11	73	20	3.5	-	-

Член 21

Полномасното и обраното млеко, сурутката, албуминот и казеинот кои се употребуваат за исхрана на животни треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид на производи	Опис	Сирови протеини најмалку %	Влага до %	Сирови масти до %	Пепел до %	Пепел нерастворлив во HCl до %	Лактоза најмалку %	NaCl до %
1	Полномасно млеко во прав	Производ добиен со испарување на вода од необрано млеко. Боја жолтеникава; мирис својствен за млеко	25	5	26	6	-	-	-
2	Обрано млеко во прав	Производ добиен со испарување на вода од обрано млеко. Боја жолтеникава; мирис карактеристичен за млеко	33	5	-	8	0.50	-	-
3	Сурутка во прав	Производ добиен со испарување на вода од сурутка. Боја бела до светложолта; мирис карактеристичен за сурутка	11	8	1	8	0.50	60	6 ?
4	Делакторирана сурутка во прав	Производ добиен со издвојување на лактоза од сурутка со сушење. Боја жолтокастенлива; мирис на свежа сурутка	18	8	1	20	0.50	30	4
5	Сурутка збогатена со протеини од соја	Производ добиен со ензимска обработка на сурутка и соино брашно; дејство на уреза 0.2 mgN/g/min	35	8	3	8	-	45	3
6	Лактоалбумин	Производ добиен по таложење на казеин и лактоалбумин од млеко и сушење. Боја бела до светложолта	70	12	-	25	-	-	-
7	Казеин	Производ добиен со таложење на млекото со помош на киселина или ензим. Боја бела до светложолта	75	12	-	-	-	-	-

Член 22

Животинските масти (мешани масти, живинска маст, говедска лој и свинска маст) кои се ставаат во промет како храна на животни, треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	производ	Масни киселини (% од маста, како метил естер)						Киселински степен до
		S 14 : 0	S 16 : 0	S 18 : 0	S 18 : 1	S 18 : 2	S 18 : 3	
1	Животинска маст 1 мешана	2	21	13	38	9	1	45
2	Животинска маст 2 мешана	2	21	15	38	6	1	45
3	Животинска маст	1	18	5	42	20	1	45
4	Говедска лој	2	23	17	32	4	1	45
5	Свинска маст	2	23	13	35	8	1	45
6	Рибно масло	-	-	-	-	-	-	120

2.5 Храна за животни со додаток на непротеински азотни соединенија

Член 23

(1) Храната за животни со додаток на непротеински азотни соединенија треба да содржи материји кои со своите физички и хемиски својства ја намалуваат токсичноста на уреата, амонијакот и другите азотни соединенија и овозможуваат нивно подобро искористување.

(2) Содржината на влагата во храната за животни од став (1) на овој член не треба да биде поголема од 12%.

(3) Во производството на храната за животни од став (1) на овој член треба да се употребуваат следните видови и количина на азотни соединенија:

1) амониум ацетат [$\text{CH}_3\text{COONH}_4$], кој се употребува како прав со бела боја и содржи најмалку 18% азот. Иситнетоста на амониум ацетат треба да биде таква да низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm да минуваат најмалку 98% од честиците, а низ сито со квадратни отвори со големина од 0.5 mm да минуваат најмалку 92% од честиците;

2) амониум бикарбонат [NH_4HCO_3], кој се употребува како прав со бела боја е со солен вкус и содржи најмалку 17.5% азот. Иситнетоста на амониум бикарбонатот треба да биде таква што низ сито со квадратни отвори со големина 1 mm да минуваат најмалку 98% од честиците, а низ сито со квадратни отвори со големина од 0.5 mm да минуваат најмалку 92% од честиците;

3) амониум сулфат [$(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$], кој се става во промет во вид на прав со бела боја е со солен вкус и содржи 21% азот. Иситнетоста треба да биде таква да низ сито со квадратни отворисо големина 1 mm минуваат најмалку 98% од честиците на амониум сулфатот, а низ сито со квадратни отвори со големина од 0.5 mm да минуваат најмалку 92% од честиците;

4) биурет [$\text{C}_2\text{H}_5\text{O}_2\text{N}_3$] кој се става во промет во вид на бел прав (гранули) и треба да содржи најмалку 35% азот;

5) моноамониумфосфат $[\text{NH}_4\text{H}_2\text{PO}_4]$ кој треба да содржи 10% азот и 23% фосфор;

6) диамониумфосфат $[(\text{NH}_4)_2\text{HPO}_4]$ кој треба содржи 18% азот и 22% фосфор;

7) уреа (карбамид $[\text{CO}(\text{NH}_2)_2]$), која се употребува како храна за животни е со бела боја, без мирис, а содржината на влага не треба да надминува 0.5%. Кај гранулираната уреа треба низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm да имаат поминато 90% од гранулите, а низ сито со квадратни отвори со големина од 0.5 mm најмногу 20% од гранулите. Содржината на азот во уреата треба да биде најмалку 42% пресметано на сувата материја, односно протеинскиот еквивалент треба да биде најмалку 262.5 ($\text{N} \times 6.25$).

2.6 Минерална храна за животни

Член 24

Минералната храна за животни која се става во промет како храна за животни треба да ги исполнува следните стандарди за квалитет:

Реден број	Вид минерални крмива	Опис	Услови на квалитет
1	Кокено брашно	Производ добиен со индустриска преработка на коски од кои се острани сировите масти и колагенот	Боја бела до светложолта; Иситноста треба да биде таква што 95% од брашното поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 0.4 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm; Содржина на фосфор најмалку 12% Односот на Са:Р < 2.2:1 Влага до 10% Сирови масти до 2%
2	Камена добиточна сол	Мешана камена сол	Иситноста треба да биде таква што 95% од солта да поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 0.4 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm. Содржина на натриум најмалку 38% Содржина на влага до 2% Јод во облик на калиум јодид 0.0036%
3	Морска добиточна сол	Мелена морска сол	Иситноста на мелената сол треба да биде таква што 95% од брашното да поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 0.4 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm; Содржина на натриум најмалку 35% Содржина на влага до 6%
4	Калциум-лактат	Технички чист калциум-лактат	Чистота на производот 97% Содржина на Са најмалку 12%
5	Калциум-капонат	Технички чист калциум-глуконат	Чистота на производ 97% Содржина на Са најмалку 8.5%
6	Креда (варовник)	Производ добиен со мелење на креда и школки	Боја, бела до светлосива Содржината на калциум најмалку 36% Содржината на магнезиум до 1% Содржината на влага до 2% Содржината на други примеси до 1% Иситноста да биде таква да производот поминува низ сито со квадратни отвори со големина од 0.2 mm. За кокошките неспилки иситноста треба да биде таква што 35% од кредата да поминува низ сито со квадратни отвори од 2 mm, а остатокот низ сито со квадратни отвори со големина од 4 mm.
7	Суров крмен фосфат	Производ добиен со мелење на природни фосфати од кои е отстранет флуор, составен претежно од трикалциум фосфат	Содржина на фосфат растворлив во HCL најмалку 14% Содржина на калциум најмалку 22% Содржина на флуор до 0.2%
8	Трикалциум-диортофосфат	Технички чист трикалциум-фосфат $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$	Содржина на фосфор најмалку 16% Содржина на калциум до 35% Содржина на флуор до 0.2%
9	Калциум-хидрогенфосфат-дихидрат	Технички чист дикалциумфосфат $\text{CaHPO}_4 \times 2 \text{H}_2\text{O}$	Иситноста треба да биде таква што низ сито со квадратни отвори со големина од 0.71 mm да поминува 60%, низ сито со квадратни отвори од 0.5 mm поминува 95%, а низ сито со квадратни отвори со големина од 1 mm поминува 100% од производот. Содржина на калциум најмалку 21% Содржина на фосфор растворлив во HCL најмалку 16% Односот на Са:Р < 1.15:1 Флуор до 0.2%; NaCl до 1%
10	Калциум тетрахидроген диортофосфат монохидрат	Технички чист монокалциум фосфат $\text{CaH}_4(\text{PO}_4)_2 \times \text{H}_2\text{O}$	Содржина на фосфор најмалку 22% Содржина на калциум најмалку 15 % Односот на Са:Р > 0.8:1 Флуор до 0.2%

11	Натриум дихидроген ортофосфат дихидрат	Технички чист мононатриум фосфат $\text{NaH}_2\text{PO}_4 \times 2 \text{H}_2\text{O}$	Содржина на натриум најмалку 13% Содржина на фосфор најмалку 19% Содржина на флуор до 0.2% Чистота 95%
12	Динатриум хидроген ортофосфат додекадихидрат	Технички чист динатриум фосфат $\text{Na}_2\text{HPO}_4 \times 12 \text{H}_2\text{O}$	Содржина на натриум најмалку 11% Содржина на фосфор најмалку 8% Содржина на флуор до 0.30% Чистота 95%
13	Тринатриум ортофосфат	Технички чист тринатриум ортофосфат Na_3PO_4	Содржина на натриум најмалку 24% Содржина на фосфор најмалку 10% Содржина на флуор до 0.30% Чистота 95%
14	Магнезиум-тетрахидроген-диортофосфат-трихидрат	Технички чист Магнезиум-тетрахидроген-диортофосфат-трихидрат $[\text{MgH}_4(\text{PO}_4)_2 \times 3\text{H}_2\text{O}]$	Содржина на фосфор најмалку 21% Содржина на магнезиум најмалку 8%
15	Тримagneзиум-диортофосфат-пентахидрат	Технички чист Тримagneзиум-диортофосфат-пентахидрат $[\text{Mg}_3(\text{PO}_4)_2 \times 5 \text{H}_2\text{O}]$	Содржина на фосфор најмалку 22% Содржина на магнезиум најмалку 25%
16	Натриум магнезиум фосфат	Технички чист натриум магнезиум фосфат NaMgPO_4	Содржина на фосфор најмалку 17% Содржина на натриум најмалку 8% Содржина на магнезиум најмалку 8%
17	Магнезиум оксид	Технички чист магнезиум оксид MgO	Содржина на магнезиум најмалку 50%
18	Сулфур	Технички чист сулфур	чистота 97%
19	Магнезиум карбонат	Технички чист магнезиум карбонат MgCO_3	Содржина на магнезиум најмалку 26% чистота 95%
20	Магнезиум дихлорид хексахидрат	Технички чист магнезиум дихлорид хексахидрат $\text{MgCl}_2 \times 6 \text{H}_2\text{O}$	Содржина на магнезиум најмалку 11% чистота 95%
21	Магнезиум сулфат хептахидрат	Технички чист магнезиум сулфат хептахидрат $\text{MgSO}_4 \times 7\text{H}_2\text{O}$	Содржина на магнезиум најмалку 9%
22	Моноамониум фосфат	$\text{NH}_4\text{H}_2\text{PO}_4$	Содржина на фосфор најмалку 23% Содржина на азот 10% Содржина на флуор до 0.30% Содржина на калциум до 1%
23	Диамониум фосфат	$[(\text{NH}_4)_2\text{HPO}_4]$	Содржина на фосфор најмалку 22% Содржина на азот 18% Содржина на флуор до 0.30% Содржина на калциум до 1%

3. Додатоци на храната за животни

Член 25

Дозволените количини на додатоците во храната за животни треба да бидат во согласност со количините на додатоци во храната за животни утврдени во Регистарот на одобрени адитиви за храната за животни, што го води Агенцијата за храна и ветеринарство согласно член 43 став 5 од Законот за безбедност на храната за животни.

4. Мешана храна за животни

4.1 Премикси

Член 26

(1) Премиксите можат да се ставаат во промет како премикси за одделни видови на животни или како премикси за сите видови на животни.

(2) Премиксите кои служат за изработка на потполни и дополнителни крмни смеси треба да се произведуваат согласно производната спецификација.

(3) Носач во премиксот може да биде секоја суровина за храна на животни или мешавина на суровини за храна на животни која е пропишана со овој правилник.

(4) Носачот во премиксот треба да го исполнува следното и тоа:

а) носачот треба да ја одржува стабилноста и да ги подобрува својствата на состојките на премиксите;

б) изборот на носачот да зависи од гранулацијата, насипната маса, проточноста и електролитските карактеристики на состојките на премиксите; и

в) носачот не треба да:

- биде хигроскопен;

- содржи супстанции инкопатибилни со состојките на премиксите;

- предизвикува хемиска нестабилност на состојките на премиксите; и

- предизвикува спонтан хемиска реакција на состојките на премиксите.

(5) Премиксот треба да биде хомогено измешан со состојката, која се меша во однос

1:100 000 со коефициент на варијација од најмногу до 5%.

4.2 Потполни крмни смеси

Член 27

Потполните крмни смеси за исхрана на свињи кои се ставаат во промет може да бидат следните:

- замена на млеко за прасиња на возраст до 21 ден (СЗМП);
- крмна смеса за рано одбиени прасиња до 10 kg жива маса (СП-1);
- крмна смеса за прасиња 10-20 kg жива маса (СП-2);
- крмна смеса за прасиња во растење 20-30 kg жива маса (СП-3);
- крмна смеса за свињи во растење и гоење до 60 kg жива маса (ССРГ-1);
- крмна смеса за свињи во гоење над 60 kg жива маса (ССРГ-2);
- крмна смеса за спрасни маторици и приплодни назимки (ССМПН); и

- крмна смеса за маторици доилки и нерези (СМДН).

Член 28

(1) Потполните крмни смеси за исхрана на свињи кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Табела А

Реден број	Хранливи состојки	Замена на млеко за прасиња на возраст до 21 ден (СЗПМ)	Крмна смеса за рано одбиени прасиња до 10 kg жива маса (СП-1)	Крмна смеса за прасиња 10-20 kg жива маса (СП-2)	Крмна смеса за прасиња во растење 20-30 kg жива маса (СП-3)
1	Млеко во прав и замена за млеко најмалку %	40	12-20	-	-
2	Сурови протеини најмалку %	22	20	19	17
3	Сурови масти до %	6	6	7	7
4	Влага до %	8	12	13.50	13.50
5	Сурово влакно до %	1.50	5	6	6
6	Калциум до %	0.8-1.0	0.8-1.0	0.7-0.9	0.7-0.9
7	Фосфор до %	0.65	0.65	0.50	0.50
8	Натриум најмалку	0.20	0.20	0.20	0.15
9	Цинк најмалку mg/kg	100	100	100	100
10	Бакар најмалку mg/kg	6	6	6	6
11	Железо најмалку mg/kg	100	100	100	100
12	Манган најмалку mg/kg	20	20	20	20
13	Јод најмалку mg/kg	0.15	0.15	0.15	0.15
14	Селен најмалку mg/kg	0.15	0.15	0.15	0.15
15	Витамин А најмалку IE/kg	10 000	8 000	8 000	8 000
16	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	1 500	1 000	1 000	1 000
17	Витамин B ₁₂ најмалку mcg/kg	20	20	-	-
18	Витамин Е најмалку IE/kg	20	20	-	-
19	МЕ најмалку MJ/kg	-	13	12.50	12.50

Табела Б

Реден број	Хранливи состојки	Крмна смеса за свињи во растење и гоеење до 60 kg жива маса (ССРГ-1)	Крмна смеса за свињи во гоеење над 60 kg жива маса (ССРГ-2)	Крмна смеса за опрасни маторици и приплодни назики (ССМПН)	Крмна смеса за маторици доилки и нерези (СМДН)
1	Сурови протеини најмалку %	16	14	12	16
2	Сурови масти до %	8	10	-	8
3	Влага до %	13.50	13.50	13.50	13.50
4	Сурово влакно до %	6	7	9	7
5	Калциум до %	0.6-0.8	0.5-0.7	0.8	0.8
6	Фосфор до %	0.55	0.45	0.60	0.60
7	Натриум најмалку %	0.15	0.15	0.20	0.25
8	Цинк најмалку mg/kg	50	50	50	50
9	Бакар најмалку mg/kg	5	5	5	5
10	Манган најмалку mg/kg	30	30	30	30
11	Јод најмалку mg/kg	0.5	0.5	0.5	0.5
12	Селен најмалку mg/kg	0.15	0.15	0.15	0.15
13	Витамин А најмалку IE/kg	4 000	-	4 000	5 000
14	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	500	-	500	625
15	МЕ најмалку MJ/kg	12.50	12.50	13	12.50

(2) По исклучок, потполните крмни смеси за исхрана на свињи доколку содржат помалку сурови протеини од пропишаните вредности од став (1) на овој член, тогаш треба да ги содржат следните количества на аминокиселини:

Аминокиселини	Потполни крмни смеси за исхрана на свињи							
	Табела 1 столб							
	A/3	A/4	A/5	A/6	B/3	B/4	B/5	B/6
Лизин %	1.50	1.40	1.10	1.00	0.85	0.70	0.50	0.80
Метионин + цистин %	-	0.75	0.58	0.55	0.50	0.45	0.25	0.40

Член 29

Потполни крмни смеси за исхрана на говеда кои се ставаат во промет можат да бидат следните:

- замена на млеко за телиња (ГЗМТ);
- крмна смеса за телиња (ГТ-1);
- крмна смеса за телиња во растење (ГТ-2);
- крмна смеса за гоење на јуниња до 250 kg жива маса (ГЈ-1);
- крмна смеса за гоење на јуниња над 250 kg жива маса (ГЈ-2);
- крмна смеса I за крави молзници со најмалку 13% сурови протеини (ГКМ1); и
- крмна смеса II за крави молзници со најмалку 19% сурови протеини (ГКМ-2).

Член 30

Потполните крмни смеси за исхрана на говеда кои се ставаат во промет, треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Хранливи состојки	Замена на млеко за телиња (ГЗМТ)	Крмна смеша за телиња (ГТ-1)	Крмна смеша за телиња во раст (ГТ-2)	Крмна смеша за гојење на јуница до 250 kg жива маса (ГЈ-1)	Крмна смеша за гојење на јуница над 250 kg жива маса (ГЈ-2)	Крмна смеша I за молзни крави со најмалку 13% сирови протеини (ГКМ-1)	Крмна смеша II за молзни крави со најмалку 19% сирови протеини (ГКМ-2)	Максимални Топерантни вредности
1	Млеко во прав и замена за млеко најмалку %	50	-	-	-	-	-	-	-
2	Сирови протеини најмалку %	22	18	15	14	12	13	19	-
3	Сирови протеини(еквивалент) во NPN облик, % од вкупните протеини	-	-	-	28	36	25	20	-
4	Сирови масти до %	10	-	-	-	-	-	-	-
5	Влага до %	6	12	13.50	13.50	13.50	13.50	13.50	-
6	Сурово влакно до %	2	10	10	12	15	10	15	-
7	Пепел до %	10	10	8	10	10	10	10	-
8	Калциум до %	0.70	0.60	0.60	0.50	0.50	0.70	0.80	2.00
9	Фосфор најмалку %	0.60	0.40	0.40	0.30	0.30	0.40	0.50	1.00
10	Магнезиум, %	0.07	0.10	0.10	0.16	0.16	0.20	0.25	0.50
11	Натриум најмалку %	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	-
12	Хлор, најмалку %	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.25	0.25	-
13	Витамин А најмалку IU/kg	10 000	8 000	8 000	7 500	7 500	10 000	10 000	66 000
14	Витамин D ₃ најмалку IU/kg	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500	1 500	9 900
15	Витамин Е најмалку IU/kg	40	20	20	10	10	15	15	1 980
16	Железо најмалку mg/kg	100	50	50	50	50	50	50	1 000
17	Бакар најмалку mg/kg	10	10	10	10	10	10	10	1 000
18	Кобалт, најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	10
19	Цинк најмалку mg/kg	40	40	40	40	40	40	40	500
20	Манган најмалку mg/kg	40	40	40	40	40	40	40	1 000
21	Јод најмалку mg/kg	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	50
22	Сулфур, %	0.29	0.20	0.16	0.16	0.16	0.20	0.25	0.40
23	Селен најмалку mg/kg	0.30	0.30	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	2
24	Лизин, %	1.75	-	-	-	-	-	-	-
25	ME најмалку MJ/kg	15.5	12.9	10.8	10.3	9.5	10.6	12.0	-
26	CE MJ/kg	17.2	14.7	12.6	12.0	11.2	12.4	13.8	-
27	TDN, %	95	80	69	66	61	67	75	-

Член 31

Потполните крмни смеси за исхрана на кокошки и мисирки кои се ставаат во промет може да бидат следните:

- крмна смеса за гоење на пилиња на возраст од 0 до 21 ден (ЖПГ-1);
- крмна смеса за гоење на пилиња на возраст од 21 до 35 дена (ЖПГ-2);
- крмна смеса за гоење на пилиња која се употребува од 35 дена до колење (ЖПГ-3);
- крмна смеса за подмладок за приплод I (ЖПП-1);
- крмна смеса за подмладок за приплод II (ЖПП-2);
- крмна смеса за подмладок за приплод III (ЖПП-3);
- крмна смеса за несилки за јајца за конзум (ЖКН);
- крмна смеса за расплодни несилки I (ЖРН-1);
- крмна смеса за расплодни несилки II (ЖРН-2);
- крмна смеса за мисирчиња на возраст до 4 недели (ЖМ);
- крмна смеса за мисирчиња во растење и гоење на возраст од 5 до 8 недели (ЖМРГ-1);
- крмна смеса за мисирчиња во растење и гоење на возраст од 9 до 12 недели (ЖМРГ-2);
- крмна смеса за мисирчиња во гоење на возраст од 13 до 16 недели (ЖМГ-1);
- крмна смеса за мисирчиња на возраст од 17 недели до крајот на гоењето (ЖМГ-2);
- крмна смеса за одгледување на мисирки на возраст од 13 недели до несивост (ЖМП); и
- крмна смеса за мисирки несилки (ЖМН).

Член 32

(1) Потполните крмни смеси за исхрана на живина кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Табела А

Реден број	Хранливи материји	Крмна смеша за гојење на пилиња на возраст од 0 до 21 ден (ЖПГ-1)	Крмна смеша за гојење на пилиња на возраст од 21 до 35 дена (ЖПГ-2)	Крмна смеша за гојење на пилиња која се употребува од 35 дена до колене (ЖПГ-3)	Крмна смеша за подмладок за приплод I (ЖПГ-1);	Крмна смеша за подмладок за приплод II (ЖПГ-2);
1	Сурови протеини најмалку %	21	18	16	18	16
2	Сурови масти до %	5	5	5	3	-
3	Влага до %	13	13.50	13.50	13.50	13.50
4	Сурово влакно до %	5	5	6	7	8
5	Калциум од - до %	0.8-1.0	0.8-1.0	0.7-0.9	0.9-1.1	0.8-1.1
6	Фосфор најмалку % од - до	0.60-0.80	0.60-0.80	0.60-0.80	0.60	0.60
7	Натриум најмалку од - до %	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20
8	Хлор најмалку %	-	-	-	0.15	0.15
Во 1kg крмна смеша додадено:						
8	Манган најмалку mg/kg	50	50	50	50	50
9	Селен најмалку mg/kg	0.15-0.30	0.15-0.30	0.15-0.30	0.10	0.10
10	Цинк најмалку mg/kg	50	50	50	50	50
11	Витамин А најмалку IE/kg	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
12	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
13	Витамин Е најмалку IE/kg	30	25	25	10	8
14	Витамин В ₁ најмалку mg/kg	4	4	4	6	6
15	Витамин В ₂ најмалку mg/kg	10	-	-	10	-
16	ME најмалку MJ/kg	12.50	12	12	12	11.50

Табела Б

Реден број	Хранливи материји	Крмна смеша за подмладок за приплод III (ЖПГ-3)	Крмна смеша за носилки за јајца за коњуш (ЖКН)	Крмна смеша за расплодни носилки II (ЖРН-1)	Крмна смеша за расплодни носилки II (ЖРН-2)
1	Сурови протеини најмалку %	14	15	15	14
2	Влага до %	13.50	13.50	13.50	13.50
3	Сурово влакно до %	8	8	8	8
4	Калциум од - до %	0.8-1.1	3-4	3-4	3-4
5	Фосфор најмалку % од - до	0.50	0.50-0.80	0.50-0.80	0.50-0.80
6	Натриум од - до %	0.15-0.20	0.15-0.30	0.15-0.30	0.15-0.30
7	Хлор најмалку %	0.15	0.15	0.15	0.15
Во 1kg крмна смеша додадено:					
8	Манган најмалку mg/kg	50	100	40	48
9	Селен најмалку mg/kg	0.10	0.15	0.15	0.15
10	Цинк најмалку mg/kg	50	100	60	60
11	Витамин А најмалку IE/kg	12 000	10 000	15 000	15 000
12	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	1 500	1 500	2 000	2 000
13	Витамин Е најмалку IE/kg	6	10	20	20
14	Витамин В ₁ најмалку mg/kg	2	4	4.50	-
15	Витамин В ₂ најмалку mg/kg	-	-	5	10
16	ME најмалку MJ/kg	11	11.50	11	10.20

Табела В

Реден број	Хранливи материи	Крмна смеса за мисирчиња во растење и гоеење на возраст од 4 недели (ЖМ)	Крмна смеса за мисирчиња во растење и гоеење на возраст од 5-8 недели (ЖМРГ-1)	Крмна смеса за мисирчиња во растење и гоеење на возраст од 9-12 недели (ЖМРГ-2)
1	Сурови протеини најмалку %	28	24	20
2	Влага до %	13	13	13
3	Сурово влакно до %	5	5	5
4	Калциум од - до %	1.20-2	1.20-2	1.20-2
5	Фосфор најмалку % од - до	0.80	0.80	0.70
6	Натриум од - до %	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20
Во 1kg крмна смеса додадено:				
7	Манган најмалку mg/kg	70	70	70
8	Селен најмалку mg/kg	0.15-0.30	0.15-0.30	0.15-0.30
9	Цинк најмалку mg/kg	70	70	70
10	Витамин А најмалку IE/kg	15 000	15 000	12 000
11	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	3 000	3 000	2 500
12	Витамин Е најмалку IE/kg	30	30	20
13	Витамин В ₁ најмалку mg/kg	4	4	4
14	Витамин В ₁₂ најмалку mg/kg	10	10	10
15	Биотин најмалку mg/kg	0.20	0.20	0.10
16	ME најмалку MJ/kg	11	11	11

Табела Г

Реден број	Хранливи материи	Крмна смеса за гоење на мисирчиња на возраст од 13-16 недели (ЖМП-1)	Крмна смеса за гоење на мисирчиња од 17 недели до крајот на гоењето (ЖМП-2)	Крмна смеса за одгледување на мисирки на возраст од 13 недели до несивост(ЖМП)	Крмна смеса за мисирки несилки (ЖМН)
1	Сурови протеини најмалку %	18	16	12	16
2	Влага до %	13	13	13	13.50
3	Сурово влакно до %	6	6	6	6
4	Калциум од - до %	0.70-1.50	0.70-1.50	0.70-1.50	2-3
5	Фосфор најмалку % од - до	0.70	0.70	0.70	0.70
6	Натриум од - до %	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20	0.15-0.20
Во 1kg крмна смеса додадено:					
7	Манган најмалку mg/kg	50	50	50	40
8	Селен најмалку mg/kg	0.15-0.30	0.15-0.30	0.15-0.30	0.15-0.30
9	Цинк најмалку mg/kg	50	50	50	40
10	Витамин А најмалку IE/kg	12 000	12 000	12 000	12 000
11	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	2 500	2 500	2 500	2 500
12	Витамин Е најмалку IE/kg	25	25	-	30
13	Витамин В ₁ најмалку mg/kg	4	4	4	4
14	Биотин најмалку mg/kg	0.10	0.10	0.20	0.20
15	ME најмалку MJ/kg	12	12.5	10.5	11

(2) По исклучок, потполните смеси за исхрана на живина доколку содржат помалку сурови протеини од пропишаните вредности од став (1) на овој член, тогаш истите треба да ги содржат следните вредности на аминокиселини:

Аминокиселини	Потполни крмни смеси за исхрана на живина								
	A/3	A/4	A/5	A/6	A/7	B/3	B/4	B/5	B/6
Лизин %	1.15	0.90	-	1.10	-	-	-	-	-
Метионин %	0.45	0.35	-	0.45	0.35	-	0.28	0.28	0.28
	B/3	B/4	B/5	Г/3	Г/4	Г/5	Г/6		
Лизин %	1.50	1.15	1.15	0.90	0.80	0.80	0.80		
Метионин %	0.50	0.50	0.45	0.32	0.28	0.28	0.28		

Член 33

Потполни крмни смеси за исхрана на овци кои се произведуваат и пуштаат во промет можат да бидат следните:

- замена на млеко за јагниња (ОЗМЈ);

- крмна смеса за јагниња во растење и гоеење - телесна маса до 15 kg (ОЈРГ-1);
- крмна смеса за јагниња во растење и гоеење - телесна маса од 15-30 kg (ОЈРГ-2);
- крмна смеса за јагниња во растење и гоеење - телесна маса од 30-50 kg (ОЈРГ-3);
- крмна смеса за сјагнети овци и свиски (ОСОС);
- крмна смеса за овци во лактација (ООЛ); и
- крмна смеса за приплодни овни (ОПО).

Член 34

Потполните крмни смеси за исхрана на овци кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Табела Б

Реден број	Хемиски состав	Потполна смеса за сјањети овци и свиски (ОСОС)	Потполна смеса за овци во лактација (ООЛ)	Потполна смеса за приплодни овни (ОПО)
1	Сурови протеини најмалку %	14	16	17
2	Влага најмногу %	13.5	13.5	13.5
3	Протеински еквивалент од NPN најмногу %	25	25	0 ¹⁾
4	Сурово влакно најмногу %	15	15	15
5	Пепел најмногу %	10	8	8
6	Калциум до %	0.8-0.1	0.8-1.0	0.8-0.1
7	Фосфор најмалку %	0.5-0.8	0.5-0.8	0.5-0.8
8	Натриум %	0.2-0.4	0.2-0.4	0.2-0.4
9	Железо најмалку mg/kg	20	30	30
10	Цинк најмалку mg/kg	40	40	40
11	Манган најмалку mg/kg	30	30	30
12	Јод најмалку mg/kg	0.6	0.6	0.6
13	Кобалт најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1
14	Бакар најмалку mg/kg	5	5	5
15	Селен најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1
16	Витамин А најмалку IE/kg	3 000	3 000	3 000
17	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	350	350	350
18	Витамин Е најмалку IE/kg	10	15	15
19	Овесни единици /kg пресметано најмалку	0.95	0.95	0.95

Член 35

Потполните крмни смеси за исхрана на кози кои се ставаат во промет може да бидат следните:

- замена на млеко за јариња (КЗМЈ);
- крмна смеса за рано одбиени јариња (КРОЈ); и
- крмна смеса за кози (КК).

Член 36

Потполните крмни смеси за исхрана на кози кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Хранителни материи	Замена на млеко за јариња (КЗМЈ)	Крмна смеса за рано одбиени јариња (КРОЈ)	Крмна смеса за кози (КК)
1	Млеко во прав и други млечни производи најмалку %	40	-	-
2	Сирови протеини најмалку %	24	18	18
3	Влага најмногу %	8	13.50	13.50
4	Сирово влакно до %	1	6	14
5	Сирови масти најмалку %	20	-	-
6	Калциум до %	1	1	1
7	Фосфор најмалку %	0.60	0.60	0.60
8	Витамин А најмалку IE/kg	15 000	15 000	10 000
9	Витамин D најмалку IE/kg	2 000	2 000	1 500
10	Витамин E најмалку IE/kg	20	20	20
11	Бакар најмалку mg/kg	10	10	10
12	Железо најмалку mg/kg	30-40	30-40	30-40
13	Цинк најмалку mg/kg	50-80	50-80	50-80
14	Манган најмалку mg/kg	60-120	60-120	60-120
15	Кобалт најмалку mg/kg	0.11-0.20	0.11-0.20	0.11-0.20
16	Јод најмалку mg/kg	0.15-2.0	0.15-2.0	0.15-2.0
17	Селен најмалку mg/kg	0.05	0.05	0.05
18	Овесни единици /kg пресметано најмалку	-	0.90	0.95

Член 37

(1) Потполни крмни смеси за исхрана на куникули кои се пуштаат во промет како пелетирани смеси може да бидат следните:

- крмна смеса за млади куникули I (КМК);
- крмна смеса за куникули во растење и гоеење II (ККРГ);
- крмна смеса за гравидни куникули (КГК); и
- крмна смеса за дојни куникули (КДК).

(2) Во крмните смеси од став (1) на овој член не треба да се додава непротеински азот (НПН).

Член 38

Потполните смеси за исхрана на куникули кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Хемиски состав	Крмна смеса за млади коњуци I (КМК)	Крмна смеса за коњуци за растење и голење II (ККРГ)	Крмна смеса за gravidни коњуци (КГК)	Крмна смеса за дојни коњуци (КДК)
1	Сирови протеини најмалку %	16-17	16	16	16
2	Влага најмногу %	13.5	13.5	13.5	13.5
3	Сирово влакно најмногу %	10-12	12-14	12-14	10-12
4	Сирови масти, %	3	3	3	3
5	Пепел најмногу %	8	8	8	8
6	Калциум до %	0.8-1.0	0.4-0.8	0.8-1.0	0.9-1.1
7	Фосфор најмалку %	0.7-0.8	0.3	0.5-0.7	0.7-0.85
8	Натриум најмалку %	0.3	0.3	0.3	0.3
9	Витамин А најмалку IЕ/kg	10 000	6 000	12 000	12 000
10	Витамин D ₃ најмалку IЕ/kg	1 500	900	900	900
11	Витамин Е најмалку IЕ/kg	30	50	50	50
12	Витамин К најмалку mg/kg	1	-	2	2
13	Кобалт најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
14	Бакар најмалку mg/kg	5	5	5	5
15	Цинк најмалку mg/kg mg/kg	40	50	70	70
16	Железо најмалку mg/kg	40	50	50	100
17	Манган најмалку mg/kg	20	8.5	2.5	2.5
18	Јод најмалку mg/kg	0.6	0.2	0.2	0.2
19	Лизин најмалку %	0.7	0.65	0.7	0.75
20	Метионин-цистин најмалку %	0.6	0.5	0.6	0.60
21	ME најмалку MJ/kg	10.05	10.05	10.05	10.48
22	Сварлива енергија MJ/kg	10.46	10.46	10.46	10.88
23	TDN пресметано најмалку %	60	65	60	65

Член 39

(1) Потполните крмни смеси за исхрана на коњи кои се произведуваат и пуштаат во промет како пелетирани крмни смеси се следните:

- крмна смеса за ждребиња (КЖ);
- крмна смеса за одбиени ждребиња (КОЖ);
- крмна смеса за омиња на возраст од 12 до 18 месеци (КО-1);
- крмна смеса за омиња на возраст од 18 до 24 месеци (КО-2);
- крмна смеса за ждробни кобили (КЖК);
- крмна смеса за кобили во лактација (ККЛ);
- крмна смеса за спортски коњи (КСК); и

- крмна смеса за приплодни пастуви (КПП).

(2) Во крмните смеси од став (1) на овој член не треба да се додава непротеински азот (НПН).

Член 40

Потполните крмни смеси за исхрана на коњи кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Услови за квалитет – хемиски состав	Крмна смеса за хребриња (КЖ)	Крмна смеса за одбисни хребриња (КОЖ)	Крмна смеса за омиња на возраст од 12-18 месеци (КО-1)	Крмна смеса за омиња на возраст од 18-24 месеци (КО-2)
1	Обрано млеко во прав најмалку %	35	не се одредува	не се одредува	не се одредува
2	Сурови протеини најмалку %	19.0	17.0	13.0	11.0
3	Лизин најмалку %	0.7	0.6	0.5	0.4
4	Сурови масти најмалку %	0.0	не се одредува	не се одредува	не се одредува
5	Влага најмногу %	6	13	13	13.5
6	Сурово аплаино најмногу %	3.0	0.0	0.0	0.0
7	Пепел најмногу %	0.0	0.0	0.0	0.0
8	Калциум до %	0.6	0.5	0.5	0.5
9	Фосфор најмалку %	0.3	0.3	0.3	0.3
10	Натриум %	0.2	0.3	0.3	0.3
11	Магнезиум најмалку %	0.06	0.07	0.07	0.07
12	Витамин А најмалку IE/kg	7 650	11 500	9 500	7 650
13	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	1 430	1 150	960	960
14	Витамин Е најмалку IE/kg	19	17.0	14.0	14.0
15	Витамин В ₁₂ најмалку mg/kg	0.01	0.04	0.04	0.04
16	Кобалт најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
17	Бакар најмалку mg/kg	19.0	14.0	14.0	14.0
18	Цинк најмалку mg/kg	43	43	38.0	38.0
19	Железо најмалку mg/kg	62.0	67.0	48.0	48.0
20	Манган најмалку mg/kg	27.0	28.0	38.0	38.0
21	Јод најмалку mg/kg	0.5	0.5	0.1	0.1
22	Селен најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
23	Сварлива енергија пресметано најмалку MJ/kg	11.9	11.5	9.6	8.1

Реден број	Услови за квалитет – хемиски состав	Крмна смеса за хребри кобили (ОКК)	Крмна смеса за кобили во лактација (ОКЛ)	Крмна смеса за спортски коњи (ОСК)	Крмна смеса за приплодни ластуви (ОП)
1	Обрано млеко во прав најмалку %	не се одредува	не се одредува	не се одредува	не се одредува
2	Сурови протеини најмалку %	15.0	13.0	11.0	11.0
3	Лизин најмалку %	0.7	0.7	0.5	0.7
4	Сурови масти најмалку %	не се одредува	не се одредува	не се одредува	не се одредува
5	Влага најмногу %	13.5	13.5	13.5	13.5
6	Сурово аплаино најмногу %	8.0	8.0	8.0	8.0
7	Пепел најмногу %	0.0	0.0	0.0	0.0
8	Калциум до %	0.8	0.8	0.6	0.6
9	Фосфор најмалку %	0.5	0.6	0.4	0.4
10	Натриум %	0.2	0.2	0.3	0.2
11	Магнезиум најмалку %	0.06	0.06	0.05	0.05
12	Витамин А најмалку IE/kg	12 900	12 900	12 900	12 900
13	Витамин D ₃ најмалку IE/kg	1 450	1 500	1 500	1 500
14	Витамин Е најмалку IE/kg	53.0	48.0	48.0	53.0
15	Витамин В ₁₂ најмалку mg/kg	0.04	0.04	0.04	0.04
16	Кобалт најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
17	Бакар најмалку mg/kg	10.0	10.0	10.0	10.0
18	Цинк најмалку mg/kg	38.0	38.0	38.0	38.0
19	Железо најмалку mg/kg	48.0	48.0	48.0	48.0
20	Манган најмалку mg/kg	38.0	38.0	38.0	38.0
21	Јод најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
22	Селен најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
23	Сварлива енергија пресметано најмалку MJ/kg	8.6	8.6	11.5	7.6

Член 41

(1) Потполни крмни смеси за исхрана на слатководни риби кои се произведуваат и пуштаат во промет како пелетирани крмни смеси може да бидат следните:

- крмна смеса за подмладок на крап (РПК);
- крмна смеса за гоеење на крап (РГК);
- крмна смеса за подмладок на пастрмка (РПП); и

- крмна смеса за гоење на пастрмка (РГП).

(2) Во крмна смеса од став (1) на овој член не треба да се додава непротеински азот (НПН).

Член 42

Потполните крмни смеси за исхрана на риби кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	Услови за квалитет – хемиски состав	Потполна смеса на подмладок на крап (РПК)	Потполна смеса за гоење на крап (РКГ)	Потполна смеса за подмладок на пастрмка (РПП)	Потполна смеса за гоење на пастрмка (РГП)
1	Сурови протеини најмалку %	35	20	50	40
2	Лизин најмалку %	1.6	1.1	2.0	1.8
3	Метионин +цистин најмалку %	1.2	0.8	1.8	1.6
4	Влага најмногу %	12	12	10	10
5	Сурово влакно најмногу %	6	10	3	4
6	Калциум до %	0.9-1.8	0.8-1.1	1.6-3.0	1.6-3.0
7	Фосфор најмалку %	0.8-1.5	0.8-1.0	1.4-1.8	1.4-1.8
8	Натриум %	0.2-0.3	0.2-0.3	0.2-0.3	0.2-0.3
9	Витамин А најмалку IЕ/kg	6 000	4 000	12 000	10 000
10	Витамин D ₃ најмалку IЕ/kg	1 000	600	1 200	800
11	Витамин Е најмалку IЕ/kg	40	30	70	70
12	Витамин В ₁ најмалку mg/kg	5	5	12	12
13	Витамин В ₂ најмалку mg/kg	10	10	20	20
14	Витамин В ₁₂ најмалку mg/kg	0.02	0.02	0.03	0.03
15	Витамин С најмалку mg/kg	150	150	500	500
16	Витамин К најмалку mg/kg	4	4	5	5
17	Биотин најмалку mg/kg	1	1	1	1
18	Железо најмалку mg/kg	30	30	40	40
19	Бакар најмалку mg/kg	5	5	5	5
20	Манган најмалку mg/kg	30	30	30	30
21	Кобалт најмалку mg/kg	1	1	1	1
22	Цинк најмалку mg/kg	30	30	40	40
23	Јод најмалку mg/kg	1	1	1	1
24	Сепен најмалку mg/kg	0.1	0.1	0.1	0.1
25	СЕ MJ/kg	13.40	13.40	15.00	15.00

(2) Смесите за другите категории на крапови и пастрмки и смесите за другите видови и категории риби треба да се произведуваат според производната спецификација на производителот.

Член 43

(1) Потполни крмни смеси за исхрана на домашни миленици (кучиња и мачки) кои се произведуваат и пуштаат во промет може да бидат следните:

а) Потполни крмни смеси (храна) за кучиња:

- храна за кучиња во пораст (КП);

- храна за гравидни кучки (КГ);

- храна за возрасни кучиња (КВ); и

- друга храна за кучиња.

б) Потполни крмни смеси (храна) за мачки:

- храна за мачки во пораст и репродукција (МПР);

- храна за возрасни мачки (МВ); и

- друга храна за мачки.

(2) Потполните крмни смеси наменети за исхрана на домашни миленици кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Реден број	хемиски состав	Потполни крмни смеси (храна) за кучиња			Потполни крмни смеси (храна) за мачки	
		Храна за кучиња во пораст	Храна за gravidни кучки	Храна за возрасни кучиња	Храна за мачки во пораст и репродукција	Храна за возрасни мачки
1	Протеини најмалку %	30	32	22	30	28
2	Сурови масти најмалку %	20	20	8	9	9
3	Сурово влакно најмногу %	4	2.5	-	-	-
4	Сурова пепел најмногу %	9	7	7	-	-
5	Влага најмногу %	8	8	8	8	8
6	Калциум до %	2	2	1	1	0.8
7	Фосфор %	1.2	1.2	0.8	0.8	0.5
8	Магнезиум %	0.17	0.17	0.04	0.08	0.04
9	Калиум %	0.75	0.75	0.6	0.6	0.6
10	натриум %	0.23	0.23	0.3	0.2	0.2
11	Лизин најмалку %	1.6	1.6	0.77	1.2	0.63
12	Метионин +цистин најмалку %	0.85	0.85	0.53	1.1	1.1
13	Треонин најмалку%	0.97	0.97	0.58	0.73	0.73
14	Триптофан најмалку%	0.30	0.32	0.20	0.25	0.16
15	Аргинин најмалку%	1.72	1.72	0.62	1.25	1.04
16	Витамин А IЕ/kg	15 000	15 000	5 000	9 000	5 000
17	Витамин D mg/kg	2 000	2 000	500	750	500
18	Витамин E mg/kg	120	120	50	30	30
19	Vitamin K mg/kg	2	2	-	0.1	0.1
20	Витамин B ₁ mg/kg	17	17	1	5	5
21	Витамин B ₂ mg/kg	7	7	2.2	4	4
22	Витамин B ₄ mg/kg	15	15	1	4	4
23	Витамин B ₁₂ mg/kg	0.049	0.049	0.02	0.02	0.02
24	Пантотенска киселина mg/kg	18	18	10	5	5
25	Ниацин mg/kg	66	66	11	60	60
26	Биотин mg/kg	0.03	0.03	-	0.07	0.07
27	Фолна киселина mg/kg	3	3	0.18	0.8	0.8
28	Холин mg/kg	1 700	1 700	1 200	2 400	2 400
29	Железо mg/kg	290	290	60	60	60
30	Бакар mg/kg	17	17	7.3	5	5
31	Цинк mg/kg	140	140	120	75	75
32	Манган mg/kg	70	70	5	7.5	7.5
33	Јод mg/kg	5	5	1.5	0.35	0.35
34	Селен mg/kg	0.3	0.3	0.11	0.1	0.1
35	ME MJ/kg	13.6	13.6	14.6	16.7	16.7

(3) Потполните крмни смеси за категориите на кучиња и мачки кои не се наведени во став (1) на овој член, треба да се произведуваат според производната спецификација за соодветната потполна крмна смеса.

(4) Потполните крмни смеси за кучиња и мачки треба да бидат варени, односно произведени со помош на технолошка постапка во која е предвидено екструдирање или експандирање.

4.3 Дополнителни крмни смеси

Дополнителни крмни смеси за исхрана на свињи кои се ставаат во промет може да бидат следните:

- дополнителна крмна смеша за маторици доилки (СДМД); и
- дополнителна крмна смеша за свињи во гоење и расплод (СДСГР).

Член 45

(1) Дополнителните крмни смеси за исхрана на свињи кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалите

(2) По исклучок, дополнителните крмни смеси за исхрана на свињи доколку содржат помалку сурови протеини од пропишаните вредности од став (1) на овој член, во тој случај треба да ги содржат следните количества аминокиселини:

Член 46

(1) Дополнителните крмни смеси за исхрана на говеда кои се наменети за гоење на јуниња и млечни крави треба да содржат најмалку 30% сурови протеини (ГДГЈКМ).

(2) Дополнителните крмни смеси за исхрана на говеда кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Член 47

Дополнителни крмни смеси за исхрана на живина кои се ставаат во промет се:

- дополнителни крмни смеси за одгледување и гоење на пилиња (ЖДПОГ); и
- дополнителни крмни смеси за кокошки несилки (ЖДКН);

Член 48

(1) Дополнителните крмни смеси за исхрана на живина кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

(2) По исклучок кога дополнителните крмни смеси за исхрана на живина содржат помалку сурови протеини од пропишаните вредности од став (1) на овој член во тој случај смеси треба да ги содржат следните вредности на аминокиселини:

Член 49

Дополнителни крмни смеси за исхрана на овци кои се ставаат во промет може да бидат следните:

- дополнителна смеса за јагниња во растење и гоење (ОДЈРГ); и
- дополнителна смеса за сјагнети овци и овци молзници (ОДСОМ).

Член 50

Дополнителните смеси наменти за исхрана на овци кои се ставаат во промет треба да ги исполнуваат следните стандарди за квалитет:

Член 51

Големината на честиците (гранулите) на потполните крмни смеси за преживните животни (говеда, овци и кози) треба ги има следните вредности и тоа:

Член 52

Големината на честиците(гранулите) на потполните и дополнителните крмни смеси за свињи треба да изнесува:

Член 53

Големината на честиците (гранулите) на потполните и дополнителните крмни смеси за исхрана на живина треба да изнесува:

Член 55

Големина на честиците (гранулите) на потполните крмни смеси за исхрана на пастрмки и крапови треба да изнесува:

III. ПАКУВАЊЕ , ОЗНАЧУВАЊЕ, СКЛАДИРАЊЕ И ТРАНСПОРТ НА ХРАНАТА ЗА ЖИВОТНИ

1. Пакување

Член 56

(1) Храната за животни се пакува во соодветна амбалажа (вреќи и садови). Вреќите во кои се пакува храната за животни може да бидат јутени, памучни, хартиени и полиетиленски ситнодупчени, а садовите во кои се пакува храната за животни може да бидат дрвени, пластични, картонски и метални.

(2) За пакување на храната за животни не треба да се употребува амбалажа која претходно е употребена за пакување на супстанции со штетно и токсично дејство.

(3) Храната за животни која впива влага треба да биде спакувана на ист начин како храната за животни за која е пропишана најголемата количина на влага.

(4) Вреќите од став (1) на овој член требаат да бидат врзани или прошиени со конец и затворени така да не можат да се отвораат без оштетување.

(5) Вреќите од став (1) на овој член треба да имаат налепница или привезок на кои е втисната декларацијата или ознаката. Ознаката може да биде втисната и на самата вреќа. Доколку ознаката е ставена на налепницата треба да биде составен дел на вреќата или со неа да биде сошиена. Доколку вреќата е врзана само со коноп, тој треба да биде провлечен низ отворот на привезокот, на краевите осигуран со плomba со ознака на производителот или операторот кој го пакувал.

(6) По исклучок од став (5) на овој член, наместо плomba може да се употреби и налепница на која е втиснато името на производителот или испорачателот.

Член 57

По исклучок од член 56 став (1) на овој правилник, храната за животни од член 23 став

(2) од Правилникот за општи и посебни барања за безбедност на храната за животни(*1) може да се продава рефус, во пакувања или во незапечатени контејнери.

2. Означување

Член 58

(1) Доколку со овој правилник не е пропишано поинаку, храната за животни која се става во промет во оригинално пакување треба на амбалажата, садот или етикетата да има соодветна ознака.

(2) Оznakата од став (1) на овој член, освен податоците од Глава 4 и Прилог 2 од Правилникот за општи и посебни барања за безбедност на храната за животни (*1) треба да содржи и податоци за ознаката за квалитет за храната за животни за која се предвидени повеќе класи на квалитет;

(3) Оznakата за исушен крмен квасец од член 12 став (1) точки 1, 2, 3 и 4 на овој правилник, треба да содржи и податоци за суровината од која е произведен квасецот.

(4) Оznakата за лушпи од член 14 став (1) на овој правилник треба да содржи и податоци за содржината на влагата, која не треба да биде повеќе од 12%.

(5) Оznakата за храната за животни со додаток на непротеински азотни соединенија од член 24 став (1) на овој правилник треба да содржи и податоци за:

- видот и количината на употребениот носач;
- името и количината на додаденото непротеинско азотно соединенија и
- протеинскиот еквивалент.

Член 59

(1) При означувањето за потполните и дополнителните крмни смеси освен податоците од член 58 на овој правилник и податоците од Глава 4 и Прилог 2 од Правилникот за општи и посебни барања за безбедност на храната за животни (*1), ознаката треба да содржи и:

а) податоци за името и уделот на небелковински азотни соединенија во крмната смеса како и неговата белковинска истовредност;

б) податоци за хемискиот состав на потполната или непотполната крмна смеса и тоа: удел на сурови белковини, сурови масти (само во крмните смеси во кои е пропишано), вода, сурови влакна и пепел;

в) податоци за видот за употребената крмна смеса (потполна или дополнителна); г) назив: „Произведено според производната спецификација“;

д) податоци за производната спецификација и тоа:

- евиденциски број на спецификацијата;
- назив на производот и неговото трговско име доколку го има;
- датум на донесување на производната спецификација;
- датум на извршено лабораториско испитување и
- група на која припаѓа производот согласно член 3 на овој правилник.

(2) Ознаката на премиксите, покрај податоците од став (1) од овој член треба да содржи и податоци за составот и количината на: витамини, минерали, аминокиселини, антибиотици, пробиотици, други дозволени додатоци изразени во мерни единици со претходно изработена производна спецификација, како и датум на производството.

(3) При означување на крмните смеси од став (1) на овој член, буквите со кои се отпечатени називот и адресата на производителот, треба да бидат поголеми од буквите со кои се печатени останатите податоци.

3. Складирање

Член 60

(1) Храната за животни која се става во промет треба да се складира во соодветна амбалажа или да биде непакувана во растурена состојба во простории за складирање кои се чисти, суви и прилагодени за проветрување заради спречување на загревање, самозапалување и расипување.

(2) Храната за животни од став (1) на овој член треба да се складира на начин на кој е одвоена од хемиските средства и другите производи кои не се користат во исхраната на животните, а семенскиот материјал треба да се складира посебно, одвоено од храната за животни.

(3) Во просториите во кои се складира храната за животни од став (1) на овој член, не треба да има присуство на штетници, птици, глодари, средства за заштита на растенија, како и други супстанции кои можат да контаминираат храната за животни.

(4) За храната за животни за која не е пропишано поинаку со овој правилник, уделот на влагата не треба да ги преминува следните вредности за:

- минерални смеси до 7%;

- замена за млеко до 8%;

- други крмни смеси до 13,5 %; и

- меласирани крмни смеси до 15%.

(5) Одделните видови на храната за животни од став (1) на овој член треба да се складираат одвоено на начин со кој се овозможува лесна идентификација, следливост и спречување на замена, контаминација или вкрстена контаминација со други сировини, производи или штетни организми.

(6) Храната за животни од став (1) на овој член треба да се складира во простории кои се предвидени, приспособени и одржувани за да се задоволат потребите за добра складирачка пракса, како да се спречи расипување и загадување од штетници.

(7) Просториите за складирање на храната за животни од став (1) на овој член, треба да бидат затворени и да се достапни само за лица кои имат дозвола од производителот или од одговорните лица на производителот.

(8) Во просторијата за складирање на храната за животни од став (1) на овој член, треба да се одржува соодветната температура со која не може да дојде до појава на кондензација на влага и расипување на производот.

4. Транспорт

Член 61

(1) Храната за животни која се става во промет може да се транспортира и чува непакувана во растурена состојба или пакувана во соодветна амбалажа согласно член 56 став 1 на овој правилник.

(2) Транспорт во растурена состојба не може да се врши на следната храна за животни и тоа:

- споредни производи на индустријата за алкохол и вриење: добиточен квасец, пивски квасец и јачменови сладни 'ртулци;

- храна за животни од животинско потекло: исушен сок од риба, рибино масло, обрано млеко во прав, сурутка во прав, делактозирана сурутка во прав, казеин и лактоалбумин; и

- минерални крми и сол за исхрана на животни (NaCl).

(3) Превозните средства со кои се транспортира храната за животни треба да се технички исправни и редовно да се одржуваат чисти, а остатоците од детергенти и дезинфициенси на нивната површина да се минимални.

(4) Транспортот на храната за животни треба да се врши на начин на кој се спречува контаминација од складишниот простор, опрема, лекови и други видови храна за животни.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да се применува Правилникот за квалитетот на добиточната храна („Службен лист на СФРЈ“ бр.15/89 и 54/90).

Член 63

Одредбите на овој правилник важат до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 64

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.11-2647/1

7 март 2014 година

Скопје

Министер за земјоделство,

шумарство и водостопанство,

Љупчо Димовски, с.р.

(*1) Правилникот за општи и посебни барања за безбедност на храната за животни е усогласен со Регулативата (ЕЗ) бр. 767/2009 на Европскиот парламент и на Советот од 13 јули 2009 година за ставање во промет и употреба на храна за животни, со која се изменува Регулативата на Европскиот парламент и Советот (ЕЗ) бр. 1831/2003 и со која се отповикува Директивата на Советот бр. 79/373/ЕЕЗ, Директивата на Комисијата бр. 80/511/ЕЕЗ, Директивите на Советот бр. 82/471/ЕЕЗ, бр. 83/228/ЕЕЗ, бр. 93/74/ЕЕЗ, бр. 93/113/ЕЗ и бр. 96/25/ЕЗ и Одлуката на Комисијата бр. 2004/217/ЕЗ, бр. CELEX бр. 32009R0767.